

Bevarandeplan för Natura 2000-området

SE0620142 Gamla Finntorpet

Natura 2000

Natura 2000 är ett ekologiskt nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Utpekande av Natura 2000-områden bygger på krav som finns i EUs fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv. Syftet är att hejda utrotning av vilda djur och växter och att hindra att deras livsmiljöer förstörs. Alla medlemsländer ska peka ut områden dels för fåglar som anges i EUs fågeldirektiv, dels för naturtyper och arter som anges i art- och habitatdirektivet. Genom utpekandet åtar sig länderna att de utpekade värdena i områdena ska bevaras långsiktigt. Natura 2000-nätverket är en av hörnstenarna i EUs arbete för att bevara biologisk mångfald. I fågeldirektivet och habitatdirektivet listas 170 naturtyper och sammanlagt cirka 900 växt- och djurarter som särskilt värdefulla. 90 av naturtyperna och drygt 100 av djur- och växtarterna i habitatdirektivets bilaga 1 och 2 finns i Sverige. Därtill häckar regelbundet cirka 60 av fågeldirektivets fåglar i vårt land.

Bevarandeplaner

För varje Natura 2000-område ska Länsstyrelsen ta fram en beskrivning. Detta ska göras i särskilda bevarandeplaner eller i en skötselplan om området även är naturreservat. I planen ska det finnas en beskrivning av området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturtyper och arter som ska bevaras och bidra till gynnsam bevarandestatus. Hot mot Natura 2000-områdets arter och naturtyper, och behov av bevarandeåtgärder, t ex skydd eller skötsel, ska beskrivas. Informationen ska underlätta förvaltningen av området och tillståndsprövningar enligt miljöbalken.

Bevarandeplanen ska fastställas av Länsstyrelsen, som även är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Bevarandeplanen ska revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar för området ändras. Den ska tas fram och hållas aktuell i dialog med berörda intressenter, och det är värdefullt om den som har ny information kontaktar Länsstyrelsen. Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument. För formell reglering av skydd eller skötsel kan andra beslut behövas, t ex skyddsbeslut för naturreservat. Föreskrifter enligt eventuella skyddsbeslut gäller parallellt med den tillståndsplikt som gäller inom Natura 2000.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsen före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen. Mer information finns hos Länsstyrelsen, läs på webben eller kontakta en handläggare.

Kartor

Information om naturtypers utbredning och arter i ett enskilt område går att hitta med hjälp av kartverktyget Skyddad natur. Det kan nås på Naturvårdsverkets hemsida genom att söka på ”kartverktyget skyddad natur”. I kartverktyget söker du upp aktuellt område och klickar på namnet för mer information.

Karta över naturtyper hittas efter sökning av område, gå till fliken Kartskikt, avmarkera allt och under Naturtypskarteringar lägg till Natura naturtypskartan (NNK) och välj Naturtyper (ytor, linje, punkter.)

Det finns även möjlighet att ladda ner naturtypskartan som shp-fil. För mer information se Länsstyrelsens hemsida.

Bevarandeplan för Natura 2000-området

SE0620142 Gamla Finntorpet

Kommun: Ludvika

Områdets totala areal: 6,8 ha

Bevarandeplanen uppdaterad av Länsstyrelsen: 2016-10-25

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen:

Markägarförhållanden:

Privata

Regeringsbeslut, historik:

SPA: Nej, pSCI: 2000-07-01, SCI: 2005-01-01, SAC: 2011-03-01, regeringsbeslut M2010/4648/Nm

Naturtyper och arter som ska bevaras i området:

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

6270 - Silikatgräsmarker

6510 - Slätterängar i låglandet

Bevarandesyfte

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EUs fågeldirektiv eller art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området.

Prioriterade bevarandevärden:

I natura 2000-området Gamla Finntorpet är de prioriterade bevarandevärdena de hävdade gräsmarkerna med dess särpräglade flora.

Motivering:

Områdets främsta värden är knutna till gräsmarkerna som hävdats genom bete och slätter under lång tid.

Prioriterade åtgärder:

Det viktigaste är att hävden upprätthålls genom tillräcklig slätter och bete samt att gran-

och slyuppslag hålls efter.

Beskrivning av området

Gamla Finntorpet ligger på en mindre moränås i skogslandskapet norr om sjön Väsman. En bäck passerar genom den öppna lilla tågten, som är småkuperad och vacker med hackslåtterkantade smååkrar och en skogshage bakom det lilla torpet.

Markerna är mycket variationsrika, med en mosaik av olika ängstyper i grässvålarna. Slåttermarken väster om gården utgörs av kalkfuktäng, vilket övergår i örtrik friskäng och i de torra kanterna mot bäcken örtrik stagghed. Enstaka björk och al står kvar här efter sentida röjningar. Trädvegetationen begränsas på inägan i övrigt till enstaka rönn, björk och tall.

Artrikedomen i slåttermarken kring gården är påfallande stor. I friskängen finns fältgentiana, ängsgentiana, knägräs, backruta, backnejlika, blåsuga, slåtterfibbla och stagg rikligt. I kalkfuktängen tillkommer darrgräs, hirsstarr och dvärglumner. Torrbackepartierna hyser bl.a. låsbräken och rödkämpar. I ängsmarken kan en rad ängssvampar påträffas tiotal vax- och rödskivlingar samt de ovanliga strå-, rök- och aprikosfingersvamparna.

Vad kan påverka negativt

Utebliven eller olämplig skötsel (på grund av ändrad markanvändning, nedläggning av jordbruk m.m.) som missgynnar de natur- och kulturvärden som är utmärkande för en välhävdad slåtteräng. Slåtter bör ske med skärande eller klippande redskap.

Igenväxning. Minskad eller upphörd slåtter leder på sikt till igenväxning av buskar och träd och utarmning av den hävdgynnade floran och faunan. Träd och buskar av igenväxningskaraktär är den vegetation som växt upp på grund av dålig eller utebliven hävd och som kan skada natur- eller kulturmiljövärden eller den foderproducerande markvegetationen. Om sådana träd beskuggar markskiktet leder det till uppluckring av grässvålen och utarmning av floran. Enstaka bärande träd och buskar kan lämnas eftersom dessa har stor betydelse för den biologiska mångfalden.

Skadlig ansamling av förna. Med skadlig ansamling av förna menas att gammalt dött gräs bildar ett täcke som dels kväver ljuskrävande växtarter i slogen, dels göder marken när det bryts ner. Detta gör att konkurrensen mellan växterna förändras och att känsliga arter försvinner.

Spridning av kemiska bekämpningsmedel, gödsel och kalk förändrar liksom bevattning konkurrensförhållandena i mark och vegetation, vilket leder till förändrad artsammansättning som inte är önskvärd.

Markexploatering och annan markanvändningsförändring i objektet eller i angränsande områden.

Bevarandeåtgärder

Delar har restaurerats inom LIFE Foder & Fägring 2010-2014. Ingår i en samlingsfolder om finnmarker i sydvästra Dalarna.

Markägare söker jordbrukarstöd på ängarna samt har anlitat djurhållare som sköter betsmarkerna. Djurhållaren söker jordbrukarstöd på betesmarken. Förvaltningsfunktionen har regelbunden kontakt med markägare och djurhållare.

Både markägare och djurhållare fick fördjupad information om naturvärden och skötselbehov i och med projektet Foder & Fägring.

Information till markägare och brukare om markernas känslighet samt avtal genom eu-stöd om slåtter och bete bör i första hand vara tillräcklig för att bibehålla områdets värden. Visar det sig att detta inte är tillräckligt för att upprätthålla värdena så kan Länsstyrelsen behöva planera för ytterligare åtgärder.

Uppföljning av naturtyper och arter

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Mätbara mål, så kallade målindikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000 - naturtyperna och arterna har gynnsamt tillstånd.

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

6270 - Silikatgräsmarker

Areal: 2,61 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Den största ytan utgörs av betesmarker, tidigare slåttermarker som delvis är mycket artrika. Hävden har under lång tid varit vikande, nu hävdas marken åter, trädskiktet har begränsats och floran börjar återhämta sig.

Artrika, hävdpräglade gräsmarker nedanför trädgränsen på torra-friska, silikatrika jordar. Naturtypen har utvecklats genom lång hävdkontinuitet, men kan vara stadd i igenväxning. Krontäckning av träd och buskar, som inte är av igenväxningskaraktär, är 0-30 %. Hävdgynnade arter ska finnas.

Bevarandemål

Arealen silikatgräsmarker ska vara minst 2,6 hektar.

Vedartad igenväxningsvegetation ska inte förekomma. (Med ”igenväxningsvegetation” avses sådana träd, buskar (högre än 1,3m) och annan markvegetation som kunnat etablera sig på grund av att hävden blivit för svag för att kunna medverka till att säkerställa förekomsten av hävdgynnade växt- och djursamhällen samt arter.)

Kärlväxtfloran ska vara artrik och dominerad av hävdgynnade arter och med ett stort inslag av typiska arter.

Bevarandetillstånd

Gynnsam

6510 - Slätterängar i låglandet

Areal: 0,71 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Artrikedomen i slättermarken kring gården är påfallande stor. I friskängen finns fältgentiana, ängsgentiana, knägräs, backruta, backnejlika, blåsuga, slätterfibbla och stagg rikligt. I kalkfuktängen tillkommer darrgräs, hirsstarr och dvärglumner. Torrbackepartierna hyser bl a låsbräken och rödkämpar. I ängsmarken kan en rad ängssvampar påträffas tiotal vax- och rödskivlingar samt de ovanliga strå-, rök- och aprikosfingersvamparna

Artrika, torra-friska, hävdpräglade ängar i Götaland samt under högsta kustlinjen i Svealand och Norrland. Naturtypen har utvecklats genom lång kontinuitet av slätterängsskötsel (och ofta även använts som betesmark på senare tid), men kan vara stadd i igenväxning. Krontäckning av träd och buskar, som inte är av igenväxningskaraktär, är 0-30 %. Hävdgynnade arter ska finnas.

Bevarandemål

Arealen slätterängar i låglandet ska vara minst 0,7 hektar.

Vedartad igenväxningsvegetation ska inte förekomma. (Med ”igenväxningsvegetation” avses sådana träd, buskar (högre än 1,3m) och annan markvegetation som kunnat etablera sig på grund av att hävden blivit för svag för att kunna medverka till att säkerställa förekomsten av hävdgynnade växt- och djursamhällen samt arter.)

Kärlväxtfloran ska vara artrik och dominerad av hävdgynnade arter och med ett stort inslag av typiska arter.

Bevarandetillstånd

Gynnsam

Dokumentation

Länsstyrelsen Dalarna, 1994: Värdefulla odlingslandskap i Dalarna. Länsstyrelsen 1994. Falun.

Länsstyrelsen i Dalarnas län, 1993: Dalarnas ängar och betesmarker. Länsstyrelsen. Falun.

Naturvårdsverket, 1996: Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet. Stockholm.

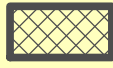
Information från projektet "LIFE Foder & Fägring 2010-2014", Länsstyrelsen i Dalarna Naturvårdsverkets vägledning för arter- och naturtyper inom Natura 2000-nätverket

Bilagor

Gamla Finntorpet SE0620142

Teckenförklaring

 Natura 2000-område

N

Skala 1:24 000

0 0,5 1 2 Kilometers

Alla naturtyper yta

- 6000 - Gräsmarker, substratdominerade gräsmarker och alluviala gräsmarker nedanför barrskogsgränsen
- 6270 - Silikatgräsmarker
- 6510 - Slätterängar i låglandet
- 6911 - Öppen kultiverad betesmark
- 6930 - Åkermark
- 9000 - Obestämd skog, obestämd natura/icke-natura

